

SF och åldrande samhälle

MODUL 5

Genom denna modul kommer vi att reflektera över fenomenet åldrande samhälle, hur det påverkar den sociala och ekonomiska kontexten i Europa och hur sociala kooperativ kan kreativt och pragmatiskt svara på de socioekonomiska kraven i ett åldrande samhälle.

STARTA

OM DETTA KURS

Detta kurs är ett av resultaten av **Better Cooperate! projektet**.

Better Cooperate! är ett projekt som kombinerar utbildning och socialt entreprenörskap inom social ekonomi för att stärka samhället. Målet är att öka kapaciteten hos den sociala ekonomisektorn att bedriva utbildningsverksamhet inom socialt entreprenörskap och därigenom skapa ett effektivt svar på de utmaningar som den moderna världen ställer, samt att öka ungas initiativförmåga och entreprenörskap och deras effektiva inkludering i det sociala och yrkesmässiga livet i deras samhällen.

Projekt Nummer: 2023-1-PL01-KA220-YOU-000158100

Finansierat av Europeiska unionen. Utbildning och kulturens verkställande organ (EACEA) tar dock inte ansvar för innehållet och åsikterna som uttrycks är enbart författarnas och återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska unionens eller EACEA:s ståndpunkter.

Better Cooperate! kurs

1

SF och värderingarnas
primat över vinsten

2

SF och ojämlikheter SF och lokal utveckling

3

4

SF och digital
omvandling

5

SF och
åldringssamhället

6

SF och
klimatförändringarna

INTRODUKTION

Modul 5: SF och åldrande samhälle

När den globala demografin förändras, upplever samhällen runt om i världen **oöverträffad åldrande**.

Denna demografiska förändring innebär betydande utmaningar och möjligheter som påverkar **arbetskraftsdynamik, konsumentbeteende och sociala välfärdssystem**. Den växande andelen äldre vuxna kräver innovativa tillvägagångssätt för att säkerställa deras **inkludering och aktiva deltagande** i ekonomiskt, socialt och samhälleligt liv.

I detta sammanhang spelar sociala kooperativ, icke-statliga organisationer (NGO:er) och sociala företag en avgörande roll. Dessa enheter är unikt positionerade för att **ta itu med de mångfacetterade konsekvenserna** av ett åldrande samhälle. De bidrar till **att främja inkluderande politik och praxis** som inte bara stödjer **ekonomisk tillväxt** utan också stärker **social sammanhållning**.

STARTA

Men först... Låt oss se hur mycket du redan kan!

Åldrandet är en mångfacetterad process som involverar...

ekonomiska, sociala
och finansiella

biologiska,
psykologiska och
sociala mekanismer

kemiska,
miljömässiga och
sociala mekanismer

Skicka

→ Nästa

Men först... låt oss se hur mycket du redan kan!

Vilka är de främsta utmaningarna som en åldrande befolkning innebär för europeiska samhällen?

ekonomi och miljö

miljö och sociala
frågor

ekonomi och
sysselsättning

Skicka

→ Nästa

När grunderna är på plats är det dags att börja!

Men innan vi dyker in i de teoretiska koncepten kring åldrande vill vi reflektera över hur detta komplexa fenomen påverkar våra grundläggande samhälleliga behov.

Börja självreflektionen!

Rangordna följande behov från mest till minst relevanta i ditt nuvarande liv

Ekonomisk stabilitet

Digital kompetens och färdigheter

Utbildningskarriär

Socialt och samhällsengagemang

Jobbkarriär och anställning

Skicka

Omorganisera nu samma behov utifrån hur du tänkte på ditt liv för 5 år sedan

Ekonomisk stabilitet

Socialt och samhällsengagemang

Digitala kompetenser och färdigheter

Utbildningskarriär

Jobbkarriär och anställning

Skicka

Hur förändrades den prioritet du ger till dessa behov mellan det förflutna och nuet? Ta en stund att tänka på denna förändring och dess dynamik – vilka behov hade blivit tillfredsställda? Vilka är återkommande och vilka känner du är mindre relevanta i nuläget? I detta perspektiv, skriv ner ett förslag till "dig själv från det förflutna" om hur du kan övervinna utmaningarna kopplade till dina tidigare behov.

Skriv här ditt svar.

Skicka

Åldrandet är en mångfacetterad process som involverar både vinster och förluster. Det "innebär både vinster och förluster på grund av kombinationen av biologiska, psykologiska och sociala mekanismer". Denna komplexitet innebär att åldrandet inte bara är en period av nedgång utan omfattar olika livsstadier med varierande erfarenheter.

Vad är ett åldrande samhälle?

Ett åldrande samhälle hänvisar till en demografisk förändring där andelen äldre personer i befolkningen ökar. Denna företeelse är viktig i många länder, särskilt inom Europeiska unionen (EU). Åldrande beror på olika faktorer, inklusive **förlängd livslängd** och **minskande fertilitetsnivåer**. Noterbart är att EU-rådet 1993 erkände denna demografiska trend som en av **de stora utmaningarna för socialpolitik**.

Vilka är åldrandets konsekvenser för samhället?

Samhällssyn och berättelser

Grundläggande rättigheter och jämlikhet

Vilka är de huvudsakliga utmaningarna?

**Ekonomisk
påverkan och
sysselsättning**

Migration

Hur uppfattas "att vara gammal" i berättelsen om vårt samhälle?

De rådande berättelserna karakteriserar ofta åldrande negativt, och ser det som "i grund och botten kopplat till förfall, passivitet och sårbarhet". Sådana åldersdiskriminerande uppfattningar främjar stereotyper och retorik som porträtterar äldre som oproduktiv och börda. Dessa berättelser kan leda till "utanförskap, diskriminering och marginalisering" och kan potentiellt försvaga den generationsöverskridande solidariteten.

I motsats till detta förespråkar EU:s byrå för grundläggande rättigheter en övergång till ett "Rättighetsbaserat synsätt på åldrandet." Detta perspektiv betonar grundläggande mänskliga rättigheter och värdighet, oavsett ålder, i enlighet med artikel 1 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, som fastställer att "människovärdet är okränkbart och ska skyddas och respekteras". En sådan strategisk förändring syftar till att bekämpa åldersdiskriminering och främja positiva berättelser om åldrande.

Åldrandes samhälles påverkningsområden

Generationers solidaritet

Bostadsförhållanden och boende

Hälsa och social omsorg

Teknologi och innovation

Social inkludering och deltagande

Teknologins roll blir allt viktigare för att möta utmaningarna med ett åldrande samhälle. Innovationer inom telemedicin, fjärrövervakning och digitala verktyg kan förbättra livskvaliteten för äldre, vilket gör att de kan förbli aktiva och uppkopplade. Det finns också ett behov av att ta itu med den "digitala klyftan" för att förhindra ytterligare social exkludering.

Välpassad bostad är ett annat utmaning, eftersom stödjande miljöer för äldre är avgörande för deras självständighet och välbefinnande. Policyåtgärder bör inkludera "att tillhandahålla tillräckliga och prisvärda bostäder" och anpassa dessa för att möta förändrade fysiska förmågor.

En åldrande befolkning påverkar hälsovårds- och socialvårdssystemen avsevärt.

Äldre personer är mer mottagliga för sjukdomar, vilket lyftes fram under COVID-19-pandemin. Det finns ett akut behov av “högkvalitativa och prisvärda sjukvårdstjänster” och långvariga omsorgstjänster.

Att underlätta äldre vuxnas inkludering i sociala aktiviteter och säkerställa deras aktiva deltagande i samhällslivet är avgörande. Detta innebär att ta itu med sociala stereotyper och erbjuda möjligheter till livslångt lärande och samhällsengagemang.

Åldersdiskriminerande uppfattningar kan leda till brist på intergenerationell solidaritet. Policyer behövs för att uppmuntra "solidaritet mellan generationerna" och för att planera för hållbara offentliga finanser för att stödja pensioner, sjukvård och långvård. Att säkerställa att åldrande ses ur ett jämlikhets- och mänskliga rättigheter-perspektiv är avgörande för att behålla ett sammanhållet samhälle.

Quiz

Vilka områden tror du är mest drabbade av åldrande samhällsfenomenet?

Stora stadsområden

Landsbygdsområden

Skicka

Vilken roll kan sociala kooperativ, NGO:er och sociala företag ha i ett åldrande samhälle?

Sociala kooperativ, NGO:er och sociala företag är nyckelaktörer för att hantera de utmaningar som ett åldrande samhälle innebär. De verkar genom att integrera sociala värden i sina ekonomiska verksamheter, och kombinerar produktion av varor, tjänster och kunskap för att uppnå både sociala och ekonomiska roller och genomföranden, särskilt i landsbygdsområden eller utsatta stadsområden.

Fenomenet med åldrande befolkning utgör en **oöverträffad utmaning** i kapitalismens kontext, vilket kräver innovativa lösningar för att möta behoven hos en äldre demografi. Här framträder socialt entreprenörskap som en kraft, **svarar kreativt och pragmatiskt** på de socioekonomiska kraven i åldrande samhällen. Sociala företag, definierade som enheter som strävar efter sociala mål framför vinst, är **alltmer viktiga för att fylla de luckor som lämnas av den offentliga och privata sektorn**. De är särskilt avgörande inom sektorer som försummas eller otillräckligt adresseras av traditionella ekonomiska modeller, såsom **omsorg, arbetslöshet och miljöskydd**.

Tillhandahållande av
viktiga tjänster och stöd

Främja gemenskap och
socialt kapital

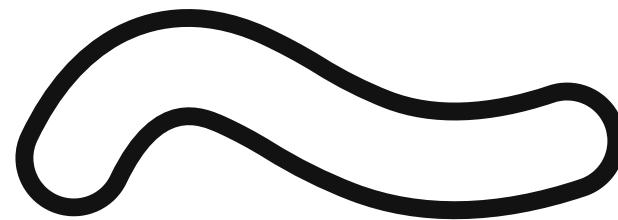
- Sociala kooperativ och NGO:er arbetar för att bygga starka gemenskapsnätverk som kan stödja äldre individer. De underlättar sociala interaktioner genom samhällscentra, seniorgrupper och kulturella aktiviteter, vilket hjälper till att lindra problemen med social isolering och ensamhet.
- De organiserar också utbildnings- och fritidsprogram som uppmuntrar livslångt lärande och aktivt deltagande av äldre individer i samhällslivet.

- Sociala kooperativ engagerar sig ofta i att tillhandahålla viktiga tjänster som sjukvård, hemhjälp och samhällsstöd för äldre personer. De spelar en avgörande roll i områden där traditionella offentliga tjänster kan vara bristfälliga eller otillräckliga.
- NGO:er fokuserar på olika aspekter som påverkansarbete, social inkludering och främjande av generationsövergripande aktiviteter. De är skickliga på att samla resurser och volontärer för att stödja åldrande befolkningar.
- Sociala företag: Dessa företag integrerar sociala mål i sin kärnverksamhet och skapar hållbara modeller för äldreomsorg och stöd. Exempel inkluderar företag som erbjuder åldersvänliga arbetsmöjligheter eller utvecklar teknologi för att förbättra livskvaliteten för äldre vuxna.

***Och nu ska vi testa
de nya
kunskaperna!***

Flytta i rutorna nedan de tre nyckelåtgärder som kan hjälpa till att mildra de negativa effekterna av demografiska förändringar i landsbygdsområden

nya lagar om
arbetskraftsmobilitet

förenkling av
migrationsprocesser

förbättring av
levnadsförhållanden

uppgradering av
infrastruktur

skapa en avdelning för
arbetskraftsmobilitet

öka turismen

**Tre nyckelåtgärder som kan hjälpa till att mildra de negativa effekterna av
demografiska förändringar i landsbygdsområden och underlätta
arbetskraftsmobilitet**

Nya lagar om
arbetskraftsmobilitet

förbättring av
levnadsförhållanden

förenkling av
migrationsprocesser

Quiz

Fråga 1/4

Genom ett jämlikhets- och mänskliga rättigheter-perspektiv, varför är solidaritet mellan generationer viktigt?

säkerställa ett sammanhållet samhälle

säkerställa den social-ekonomiska status quo

säkerställa mångfald och bevara minnet

Skicka

Quiz

Fråga 2/4

På vilket sätt bidrar migration till att hantera utmaningarna med ett åldrande samhälle?

genom att öka den lokala ekonomin med nya företag

genom att förbättra mångfalden och kulturellt utbyte

genom att bidra till förnyelsen av befolkningen och fylla arbetskraftsbrist

Skicka

Quiz

Fråga 3/4

Vilka är de faktorer som är ansvariga för åldrandet av samhället i den europeiska kontexten?

migration och arbetslöshet

förlängd livslängd och lägre födelsetal

lägre födelsetal och finansiell instabilitet

Skicka

Quiz

Fråga 4/4

Varför är sociala företag så lämpliga för att skapa innovativa lösningar för att möta en åldrande befolkning?

För att de är nyckeln till att skapa nya jobb och lösa utmaningar med arbetslöshet.

För att de är särskilt viktiga inom sektorer som försummas eller otillräckligt behandlas av traditionella ekonomiska modeller.

Skicka

Hämta inspiration från de som redan gör det!

Upptäck några projekt som implementerade nya strategier och skapade innovation inom åldrande samhälle och socialt entreprenörskap

Mentoring Change

Omvänd handledning för att förbättra vuxnas e-kompetenser för digitala färdigheter

Magne-Community Hub

Innovativ RSA-modell med utrymmen för kultur, relationer och socialitet

Digital Natives

Goda digitala metoder och tillvägagångssätt för att göra det möjligt för alla att bli en digital infödd!

Grattis! Du har slutfört modulen!

Du har nu fått en djupare förståelse för de viktigaste utmaningarna och påverkan av ett åldrande samhälle. Genom att erkänna dessa utmaningar är du bättre rustad att tänka kritiskt kring rättvisa, möjligheter och social rättvisa i världen omkring dig.

Viktiga insikter:

Vad är nästa steg?

Reflektera över hur sociala ojämlikheter påverkar ditt samhälle.
Tillämpa det du lärt dig för att utmana orättvisa system.
Håll dig informerad och stöd initiativ som främjar jämlikhet.

vill du utforska detta ämne vidare?

SEK

**DIGITALA KOMPETENSER
& DIGITALA FÄRDIGHETER**

Macuh, Bojan & Ljubotina, Predrag & D. Ursic, Erika & Raspor, Andrej. (2022). Betydelsen av intergenerationellt samarbete för ett åldrande samhälle. III. 1984-1999

LÄSA/UTFORSKA

+ LÄS MER

Medborgerengagemang, äldre vuxna och inkludering

+ LÄS MER

Sociala handlingsfält i den demografiska förändringen

+ LÄS MER

Mot en EU:s strategi för åldersjämlighet

Nu när du har lärt dig om **social ekonomi och åldrande samhälle** upptäck dess roll och utmaningar kopplade till **klimatförändringar** i nästa modul av kursen:

GÅ TILL MODUL 6

Upptäck mer om **Better Cooperate!** projekt på vår webbplats

